



PLA DE BIBLIOTEQUES
BIBLIOTEQUES DE L'HOSPITALET
2023-2028

- **PROPOSTES D'ACTUACIÓ**



SUMARI

1. Presentació	3
2. Nou model de biblioteques a l'Hospitalet	4
3. La xarxa de Biblioteques de L'Hospitalet	13
4. Organigrama de les Biblioteques de L'Hospitalet	19
5. La biblioteca, un model de xarxa relacional	20
6. Espais	23
Nous equipaments	
Adequació d'espais	
Pla de manteniment – pla d'inversions	
RFID	
7. Els serveis	28
8. El personal	33
9. Horaris de servei	35
10. La comunicació	37
11. Governança: participació ciutadana i espai de diàleg	38
Annex 1: Quadre de síntesi	39



1. PRESENTACIÓ

Presentem una proposta de gestió i model de treball a les biblioteques de L'Hospitalet. Per realitzar aquesta proposta s'ha portat a terme prèviament una anàlisi estratègica que es pot consultar al document *Pla de biblioteques: Anàlisi estratègica*.

Aquesta proposta inclou un nou model de biblioteca, orientat a un equipament que garanteixi els drets culturals que li són propis i que també sigui un puntal de la cohesió social del barri, un espai on es teixeixin relacions comunitàries basades en la diversitat, on es potenciï l'aprenentatge continu, amb uns espais de propostes inclusives i participatives.

El Pla de Biblioteques de L'Hospitalet és l'evolució d'un model que ha de mantenir els recursos necessaris, definir nous serveis, optimitzar les possibilitats dels existents i garantir els equipaments necessaris per acomplir els seus objectius.

El Pla de Biblioteques de L'Hospitalet és una proposta per donar un nou impuls a aquests espais de la ciutat, aprofitant el seu èxit com a referent d'equipament cultural i de territori, la satisfacció que genera en el públic usuari i el potencial dels equips professionals i dels recursos que s'hi esmercen, molt especialment en uns temps en els que els recursos culturals municipals han de jugar un paper de suport a la ciutadania amb més inquietuds i necessitats socials, culturals, laborals i formatives.

La finalitat del Pla de Biblioteques de L'Hospitalet 2023-2028 és adequar els serveis, espais, fons i recursos de les biblioteques als reptes, inquietuds i necessitats demandades per la ciutadania, que s'emmarquen en la línia del nou Manifest de la Biblioteca Pública de l'IFLA-UNESCO 2022.



2. NOU MODEL DE BIBLIOTEQUES A L'HOSPITALET

Un pla de biblioteques es construeix a partir d'uns documents conceptuals i programàtics que ajuden a emmarcar-lo en un context reconegut i compartit.

a. Referents per al Pla de Biblioteques

El nou model s'inspira de quatre referents, cadascun d'ells incidint, des de diferents escales institucionals, en noves maneres de ser i de fer:

1 – El Manifest de la Biblioteca Pública de l'IFLA-UNESCO 2022

Els principals objectius del nou manifest i que aquest pla assumeix són:

- Donar accés a un ampli rang d'informació i idees lliures de censura
- Proveir d'oportunitats per al desenvolupament creatiu personal.
- Crear i enfortir els hàbits lectors
- Impulsar activitats d'alfabetització
- Prestar serveis a les comunitats tant en persona com a distància mitjançant tecnologies digitals.
- Proporcionar a les comunitats l'accés al coneixement científic.
- Fomentar el diàleg intercultural i afavorir la diversitat cultural

2 – L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i els seus 17 objectius o ODS

Aquest pla integra la majoria dels ODS, tant en els continguts dels serveis com en l'adequació dels espais i en la gestió, molt especialment:

- ODS 1: Fi de la pobresa
- ODS 3: Salut i benestar
- ODS 4: Educació de qualitat
- ODS 5: Igualtat de gènere
- ODS 7: Energia assequible i no contaminant
- ODS 10: Reducció de les desigualtats
- ODS 13: Acció pel clima
- ODS 17: Pau, justícia i institucions sòlides



3 – El Pla d'Acció 2020-2023 de Biblioteques de L'Hospitalet

Tots els àmbits de treball del pla són vigents avui en dia:

- Àmbit 1. La col·lecció i la informació per crear nou coneixement
- Àmbit 2. La lectura i la cultura com a eina de creixement personal
- Àmbit 3. El suport a l'aprenentatge
- Àmbit 4. La cohesió social i la cooperació en el territori
- Àmbit 5. Els usuaris i la seva participació en els serveis
- Àmbit 6. La comunicació que fa visible la biblioteca
- Àmbit 7. La millora en la gestió

4 – Model XBM (Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona)

La biblioteca pública evoluciona com ho fa la societat sense perdre l'essència vinculada a l'accés al coneixement i la informació dispersa amb formats més variats, físics i digitals. Aquesta capacitat d'adaptació i versatilitat amb nous serveis posa de relleu la seva importància com a motor de transformació del seu entorn més immediat, alhora que confereix a les biblioteques un valor social de primer ordre. Així, el principal repte de la biblioteca pública és contribuir, integrant els objectius de l'Agenda 2030, a construir una nova realitat més inclusiva socialment, més respectuosa amb el medi ambient i que impulsi la represa i la dinamització econòmica en termes d'igualtat. Les biblioteques tenen un paper clau en un context d'apoderament de la ciutadania com a agents de transformació social que ha de fer possible complir els ODS.

Sens dubte, la importància de donar resposta a aquests reptes augmenta en el nou entorn de crisi multifactorial (covid, conflictes geopolítics, crisi de confiança política, concentració empresarial, increment de les desigualtats...) com l'actual, amb efectes socials, econòmics i culturals encara difícils de preveure i valorar per la incertesa del moment. La biblioteca ha d'ocupar un paper clau en aquest escenari. Fruit d'una anàlisi de l'entorn, dels canvis que s'hi originen i de les tendències detectades s'ha



concebut una proposta de model de biblioteca diferent que marca les línies i els eixos estratègics sobre els quals pivota el servei. És una eina que ens dona un marc de referència comú, inspirat en models bibliotecaris d'altres països, però que incorpora les singularitats del territori. Aquest nou model es planteja com una base comuna per a les biblioteques que rebem el suport de la Diputació de Barcelona i que cal adaptar i singularitzar d'acord el nostre entorn, allà on hem de tenir impacte. Els trets característiques d'aquesta proposta són:

«Conservar l'essència i innovar en els serveis»: la biblioteca ha de continuar sent un referent en l'àmbit lector, un espai de formació, de convivència i d'accés democràtic a la informació i al coneixement. Però, davant les transformacions de l'entorn, la biblioteca pública està obligada a oferir els seus serveis de forma diferent.

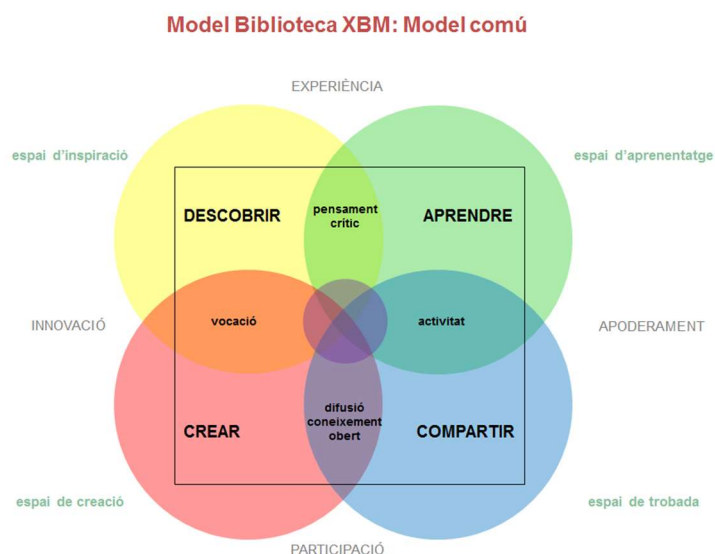
«Passar de franquícia a relat específic»: per a satisfer la gran diversitat de necessitats de la ciutadania, cal passar de l'actual model de servei, molt homogeni a tot el territori, a un model en què les biblioteques desenvolupin projectes propis i tinguin un relat específic, d'acord amb la seva realitat concreta.

Es constitueix sobre la base de quatre eixos en relació a l'increment del valor social i la transformació de la ciutadania: l'experiència de l'usuari, l'apoderament dels ciutadans i la comunitat, la seva participació i la innovació en metodologies per accedir a coneixement nou. La biblioteca pública es concep, doncs, com un servei centrat en les persones, que dona resposta a les necessitats i interessos dels usuaris i en fidelitza de nous. Una biblioteca que és flexible i aporta una major personalització dels serveis, que ofereix a les persones espais de participació en els processos de decisió i que facilita l'autonomia personal a través de l'autoservei. Una biblioteca generadora d'oportunitats, que manté l'increment del valor social a través dels programes que aporten un benefici directe i indirecte a la ciutadania.

En aquest sentit, la biblioteca vol contribuir a la transformació de l'entorn, des d'una posició més sostenible i eficient, tant ambientalment com econòmicament; amb aliances amb els agents, entitats i associacions del territori; un servei adaptat a l'entorn social, que en garanteixi l'equitat, la diversitat i el desenvolupament de la identitat individual i col·lectiva.

La relació entre les necessitats i els interessos de la ciutadania i l'accés a la garantia d'equitat social i al coneixement es representa en **quatre àmbits d'acció estratègica**:

- Una biblioteca on **descobrir**: espai d'inspiració
- Una biblioteca on **aprendre**: espai d'aprenentatge
- Una biblioteca on **crear**: espai de creació
- Una biblioteca on **compartir**: espai de trobada



b. Valors del Pla de Biblioteques

Les biblioteques són uns serveis a la ciutadania amb una forta càrrega social, cultural i territorial. Juguen un paper determinant com a factors de transformació social en els barris i a la ciutat a partir d'uns valors que les identifiquen en front a les persones usuàries, a les veïnes i veïns, als altres equipaments municipals, les institucions i el conjunt de la societat.

Els valors que identifiquen Biblioteques de L'Hospitalet són:

Socialització

La biblioteca és clarament un espai de socialització, de contacte amb els demés, de relació i d'intercanvi. S'hi pot anar en solitari o en companyia però sempre hi haurà una oportunitat per relacionar-se amb algú altre. I això ho permet el propi espai,



gran, lliure i obert; els seus serveis i activitats que faciliten trobar-se amb altres persones; el mateix personal, procliu a connectar gent entre sí, etc. I per això cal dissenyar i millorar els espais per tal d'afavorir aquest encontre.

Cohesió

La biblioteca és un espai d'integració de la nova ciutadania, tant si prové de municipis veïns com si ho fa de països llunyans. A pràcticament totes les societats se sap què és una biblioteca i com s'hi accedeix. És, fàcilment, un dels primers espais que pot freqüentar algú acabat d'arribar a l'Hospitalet. Un cop fet aquest primer pas, el contacte amb la societat local només fa que incrementar-se.

Diversitat

La biblioteca és un servei que es presenta en tot el seu potencial de desenvolupament de la diversitat. Diversitat en continguts, formats, espais, públics, motivacions i necessitats. La biblioteca es mostra tal com és la societat i cadascú pot trobar-hi, i aportar, allò que és més seu.

Proximitat

La biblioteca és a la vegada un equipament i un servei focalitzat en la relació directa amb les persones i la comunitat, afavorint la iniciativa, donant resposta i aportant suport a les inquietuds de la ciutadania i els agents culturals del territori mitjançant una actitud de proximitat i el treball transversal i en xarxa.

Accessibilitat

La biblioteca es vol obrir a tota la ciutadania possible, cadascú des de la seva inquietud, interès, necessitat, disponibilitat i capacitat. Caldrà vetllar per l'accessibilitat universal als espais, la mobilitat interna, la senyalística, l'adequació del fons amb documents de lectura fàcil, lletra gran, etc. i la formació del personal.

Equitat

La biblioteca és un equipament que promou el dret a tothom a disposar d'un servei públic, independentment del seu gènere, edat, origen social, procedència, etc. No només es dona un estat de convivència passiva sinó que s'hi promou l'intercanvi actiu compartint espais, serveis i activitats. La biblioteca és una escola de convivència i de democràcia.



Qualitat

La biblioteca aposta per la qualitat dels seus serveis com un dels signes d'identitat renovada. L'Ajuntament ha garantit suficientment la dotació de personal, espais, documents, serveis, etc. La biblioteca es presenta com un servei contemporani i de qualitat que li fa guanyar usuàries i usuaris de perfils molt diferents.

Innovació

La biblioteca contemporània es presenta com un dels equipaments culturals més avançat, amb un discurs, una forma i uns objectius completament renovats, al capdavant del pensament actual. La biblioteca té una capacitat d'innovació quasi instantània, incorporant serveis encara incipients en el conjunt de la societat.

c. Aplicació del nou model de biblioteca XBM a l'Hospitalet

El Model XBM encaixa en una transformació de la biblioteca pública a escala global, però cal tenir present que cada biblioteca és diferent a les altres. Per aquest motiu és important tenir present que l'adaptació d'aquest model s'ha de fer considerant la realitat de L'Hospitalet en general, i de cada barri allà on s'ubica cada biblioteca, en particular. Aquest nou model, segons la realitat de les Biblioteques de L'Hospitalet, s'ha d'implantar doncs tenint en compte la seva composició actual i futura. Connectant els serveis ja existents amb la incorporació de nous serveis que, caldrà repensar segons la particularitat de cada barri.

En ordre de prioritat:

Compartir: L'Hospitalet, donada la seva complexitat demogràfica (vegeu annex 1), ha de comptar amb uns serveis bibliotecaris on l'àmbit social sigui preponderant en relació al paper tradicional que han jugat les biblioteques fins ara. Facilitar i estimular les trobades entre persones i grups de població és una de les funcions bàsiques de les biblioteques públiques. L'augment de la pressió sobre l'espai públic i la quantitat de temps que passem en línia augmenta la importància de la biblioteca com a lloc de trobada, i que la ciutadania a l'Hospitalet valora molt. L'ús individual de la biblioteca, de vegades inclús alienat de la comunitat, ha de conviure amb l'ús col·lectiu, que cada vegada reclama més la ciutadania, de forma harmoniosa. Això requereix, com es veurà més endavant, repensar la infraestructura i els espais allà on la versatilitat dels edificis ho permeti, i aprofitar la creació de nous equipaments,



pensats des de l'inici i amb un ventall de possibilitats més flexibles i adaptades a la realitat de cada territori. Això és més prominent en aquells barris on la densitat de població és més elevada. El rol de la biblioteca com a punt de trobada i espai de socialització és el més important, tant a nivell de continent (espais) com de contingut (relacions).

Una biblioteca on compartir:

- Que promogui els espais de trobada, socialització, debat i intercanvi d'idees i experiències.
- Que faciliti la connexió entre les persones i alhora estigui connectada amb l'entorn.
- Que sigui una àgora de relació i de participació ciutadana, el lloc comú de l'acció comunitària.
- Que promogui i participi en els projectes amb els agents de la comunitat.
- Que estigui dotada de recursos que permetin compartir i difondre el coneixement en obert.
- Que sigui garantia dels valors democràtics i dels drets de la comunitat: integradora, inclusiva, diversa i igualitària.

Descobrir: el foment lector a les Biblioteques de L'Hospitalet, molt relacionat amb l'accés a la cultura, ha estat durant anys el nucli central de la nostra acció, i els canvis que s'han produït a la composició social i cultural de la ciutat als darrers anys també reclamen mantenir-hi l'atenció. Garantir l'accés a la lectura i a la cultura enriqueix els individus i, per extensió, també la comunitat. No es tracta només d'omplir el temps de lleure sinó que es vol contribuir a l'accés d'experiències culturals rellevants, i memorables que permetin als ciutadans tenir diferents punts de vista de la concepció del món i alimentar el seu esperit crític. També, sovint, és a través de la descoberta i la capacitat que tenen les biblioteques per ampliar l'horitzó d'interessos dels ciutadans, que s'estableixen processos d'adquisició de nous coneixements i dona peu, a mig termini, a l'aprenentatge no formal (competències toves, per exemple). En aquest sentit, l'aprenentatge autodidacta més individual dona pas a experiències d'aprenentatge compartit (grups de conversa, clubs de lectura en anglès, el club dels deures, parelles lingüístiques, Lexcit...), en moltes ocasions amb iniciatives que parteixen de la mateixa ciutadania de forma espontània. Biblioteques de L'Hospitalet no només ha de facilitar aquesta interacció sinó que l'ha de fomentar amb la col·laboració de la resta d'agents del territori, perquè es produeixin



experiències que permetin la generació de nou coneixement. Així la biblioteca, a partir de la seva col·lecció i els recursos documentals que té al seu abast, continua fomentant l'hàbit i la competència lectora i continuarà garantint l'accés universal a la informació, la cultura i el coneixement. Ara bé, la col·lecció amb tots els recursos que en formen part l'entendem com una entitat viva que també cal adaptar als quatre àmbits d'acció de la biblioteca a través de nous plans de desenvolupament de la col·lecció.

Una biblioteca on descobrir:

- Que faciliti la descoberta i l'exploració del coneixement.
- Que sigui font i espai d'inspiració.
- Que motivi la curiositat.
- Que fomenti la lectura i l'accés a tots els mitjans d'informació: textuals, sonors i audiovisuals, en línia i presencials.
- Que promogui l'acció cultural a través de les activitats de promoció lectora, debats i conferències, tallers d'innovació, etc.
- Que generi memòria col·lectiva i hi doni accés.

Aprendre: l'àmbit de descoberta té una relació directa amb l'aprenentatge, i no es pot entendre l'un sense l'altre a una ciutat tan diversa com L'Hospitalet. Les aliances de les biblioteques amb el sector educatiu i tots els agents que hi tenen relació amb l'aprenentatge formal i informal són estretes i àmplies: escoles, CRP, instituts, CNL, llars d'infants, famílies, associacions, esplais, casals, professionals del tercer sector, de la sanitat... La biblioteca ofereix els seus serveis educatius i vehicula les seves propostes culturals en el món educatiu i, més àmpliament, al que anomenem ciutat educadora, perquè tots participin en un diàleg centrat en el progrés i desenvolupament personal dels ciutadans de totes les franges d'edat i al llarg de tota la vida. Això inclou també els esforços per combatre la bretxa digital que cada vegada és més important i urgent conforme la digitalització s'estén ràpidament a tots els àmbits de la societat, inclús els que afecten de forma directa als drets dels ciutadans (habitatge, salut,...) i la seva relació amb els poders públics.

Una biblioteca on aprendre:

- Que contribueixi a l'aprenentatge al llarg de la vida.
- Que faciliti l'assimilació del coneixement a partir de l'experiència.
- Que estigui dotada d'espais d'aprenentatge i recursos per a la formació contínua.



- Que promogui la capacitat digital i informacional de la ciutadania.
- Que capaciti els ciutadans en la relació amb l'administració electrònica.
- Que incrementi les aliances de col·laboració amb la comunitat educativa, les universitats i els serveis de promoció econòmica i ocupació, les empreses i els serveis socials.
- Que ofereixi recursos d'innovació social per al desenvolupament del pensament crític, la recerca i l'acció comunitària.

Crear: L'àmbit que hauria d'agafar una dimensió diferent segons el territori on s'ubica cada biblioteca, especialment per la seva complexitat d'adaptació, és el que té a veure amb la creació. De quina manera s'ha de desenvolupar a cada biblioteca dependrà dels programes funcionals i els plans d'acció de cada una d'elles. És en funció de cada territori que s'ha de desenvolupar un relat particular, amb el focus posat en el teixit de relacions existents amb agents que, per la seva especificitat, reclamen més detall: autors literaris, artistes de les diferents disciplines, músics i cantants,... Les biblioteques participen dels programes culturals que tenen relació amb els productors culturals i, en general, amb la difusió artística, però cal que cada una estableixi un relat adequat a la seva comunitat i als objectius concrets que comparteixen. Així no és el mateix el relat de la Biblioteca Central que comparteix recinte amb un taller d'artistes, una galeria i un centre d'art que atrau creatius professionals que el de la biblioteca de proximitat que col·labora amb col·lectius amateurs, ja siguin o no artístics. Es fa necessària aquesta reflexió més pausada i adaptada a la realitat de cada territori.

Una biblioteca on crear:

- Que impulsi la cocreació de nou coneixement.
- Que sigui un laboratori (BiblioLab) de creació, de ciència ciutadana i d'innovació social que resolgui reptes socials.
- Que generi aquest coneixement a partir d'establir aliances amb els agents de l'entorn i la participació ciutadana.
- Que fomenti les vocacions.
- Que sigui un motor de transformació social.
- Que sigui un espai d'oportunitat.



3. XARXA DE BIBLIOTEQUES DE L'HOSPITALET

D'acord amb els referents presentats que inspiren aquest pla, la missió, la visió, els objectius i les estratègies de Biblioteques de L'Hospitalet són els que defineixen el sentit que se li dona al model general i que acaben marcant el seu desenvolupament operatiu.

Missió

Les Biblioteques de L'Hospitalet són un servei social i cultural públic bàsic que, des de la seva concepció de xarxa territorial de proximitat, es plantegen la missió de facilitar el fet de descobrir, aprendre, crear i compartir, mitjançant l'accés a la informació, a la lectura, al coneixement i a la cultura per part de la ciutadania, contribuint a la millora de la qualitat de vida i a l'assoliment d'un major grau de democràcia i benestar del conjunt d'una comunitat plural i diversa.

Visió

Biblioteques de L'Hospitalet volen ser una organització flexible i de qualitat que s'adapti a les necessitats de la ciutadania de L'Hospitalet donant resposta a les seves necessitats d'informació, cultura i lleure, així com de socialització i vinculació amb l'entorn comunitari. Han de poder aportar eines socials, culturals, tecnològiques i de lleure que facilitin l'apoderament ciutadà i la seva autonomia en un entorn constantment canviant. Esdevenen un lloc de trobada, reflexió i debat obert a les iniciatives que sorgeixen a la ciutat. Les biblioteques posen el públic usuari al centre de tot el servei: conjunt de la ciutadania, empreses i institucions de L'Hospitalet, i qualsevol persona que vulgui accedir als seus serveis tant presencials com virtuals.

Objectius

D'acord amb aquest posicionament, els objectius generals del Pla de Biblioteques de L'Hospitalet 2023 – 2028 són:

➤ **Esdevenir un espai de desenvolupament de la vida comunitària des d'una òptica de proximitat, socialització, intercanvi, formació i acció**

Les biblioteques contribueixen, així, a la cohesió de la societat hospitalenca, des de la base dels seus barris i amb la cultura com a factor de convivència.

➤ **Posar en valor la diversitat cultural com a instrument d'enriquiment comunitari**



Les biblioteques volen contribuir a veure la diversitat cultural com un factor actiu d'enriquiment de les idees, d'obertura de mires, d'interès per l'altre i de font d'intercanvi positiu, anant més enllà d'una simple visió multicultural de caràcter passiu.

➤ **Enfortir la reflexió i el debat així com l'esperit de comprensió, de posicionament i de crítica envers el conjunt de la societat**

Les biblioteques volen ser un espai de transformació de la societat, despertant inquietuds, curiositat, ganes de conèixer i voluntat d'actuar.

➤ **Facilitar l'accés a la cultura, al coneixement i a l'oci**

És la base de la definició de la biblioteca com a servei públic, amb l'aportació necessària d'unes condicions i uns recursos que afavoreixen l'accessibilitat de la ciutadania a allò que, en definitiva, pertany a tothom.

Estratègies generals

Les biblioteques de l'Hospitalet defineixen les seves estratègies generals per tal d'assolir aquests objectius i es proposen actuar:

➤ **Fent de les biblioteques un espai públic de proximitat i de socialització**

La biblioteca vol ser un referent cultural i de la comunitat, com a espai de trobada, de gaudi, d'aprenentatge, de treball, de reflexió i de debat, de participació, de presa de consciència ciutadana, etc. A la biblioteca es dona, a més, un creuament de recorreguts vitals que es manifesta a tots els nivells: gèneres, edats, procedències, ocupacions, llengües, afeccions, etc. Això es concreta en:

- La facilitat d'accés físic a les biblioteques
- La multiplicitat de serveis que ofereixen les biblioteques
- la capacitat dels equips professionals d'atendre una gran escala de necessitats i demandes ciutadanes ja sigui resolent-les o derivant-les
- La capacitat de detectar situacions de persones vulnerables encara que no siguin explícites: soledat no desitjada, violència de gènere, abús infantil i altres, situacions de pobresa, mancances bàsiques, sensellarisme, etc.
- La facilitat que dona l'espai i la seva dinàmica per relacionar-se amb altres persones



- La predisposició del personal a posar en contacte persones dins i fora de la biblioteca
- La possibilitat per generar sinergies conjuntes

➤ **Adaptant el servei bibliotecari a les necessitats, inquietuds i demandes de les persones i de la comunitat**

La biblioteca disposa els seus espais, serveis, professionals i recursos per tal de motivar i d'afavorir l'accés per part de la ciutadania, ajudant-la a convertir la informació disponible en coneixement i les seves inquietuds en accions, ja sigui pels seus serveis de fons o per les seves accions. Aquest accés es reflecteix en:

- La implantació equilibrada en els barris
- La comoditat i utilitat dels espais
- La gratuïtat dels serveis bàsics
- L'amplitud dels horaris d'obertura
- L'eliminació de barreres arquitectòniques
- La competència i predisposició del personal
- La qualitat, actualitat i diversitat de la col·lecció
- La facilitat del préstec (adquisició i retorn)
- L'adequació de les activitats
- La formació dels usuaris en l'accés a la documentació

➤ **Actuant en xarxa**

Les biblioteques configuren una xarxa d'espais que actuen com una biblioteca única amb diferents equipaments distribuïts en el territori. Es garanteix així:

- La implantació de les biblioteques per proximitat i de manera equilibrada a tota la ciutat, que hi facilita l'accés (tothom disposa d'una biblioteca a 10-15 minuts caminant des de casa seva)
- La mobilitat interbibliotecària en la que tota persona pot gaudir també, dels serveis de les biblioteques ubicades en altres barris de la ciutat
- El projecte compartit, igual a totes les biblioteques però adaptat a les circumstàncies de cada barri
- El personal que treballa en clau de barri però amb visió de ciutat, amb uns objectius compartits i una manera de fer comú.
- La Secció municipal de biblioteques que, en el marc del Servei de Cultura de l'Ajuntament de L'Hospitalet, coordina, enforteix i dinamitza la Xarxa de Biblioteques de L'Hospitalet



- El fons únic de ciutat disponible a qualsevol biblioteca mitjançant el préstec interbibliotecari

➤ **Promovent molt especialment la lectura en qualsevol format**

La biblioteca es planteja de manera molt especial al foment de la lectura com a activitat de lleure que enriqueix la persona, amplia la seva percepció de la societat, la qüestiona per fer-la més forta, amplia les capacitats imaginatives i sensorials, millora les seves aptituds i actituds així com la predisposa per entendre millor els fenòmens que fan evolucionar la nostra societat. Aquesta promoció de la lectura es concreta en:

- La quantitat, qualitat, diversitat, actualitat i interès de llibres i altres documents disponibles
- La facilitat per localitzar els llibres i altres documents
- La facilitat pel préstec
- La capacitat d'assessorament i prescripció de l'equip bibliotecari
- Les activitats al voltant del foment de la lectura

➤ **Afavorint la diversitat de públics**, atraient sobretot els grups de població que menys utilitzen la biblioteca. Aquests públics, en procés d'aprenentatge al llarg de la vida, han de poder trobar-hi el seu espai. Per això es promou:

- La realització d'activitats especialment atractiva i interessant per a públic adolescent i jove, treballant amb ell/es i no només per a ell/es
- La realització d'activitats per a un públic més intel·lectual i exigent que pot trobar a la biblioteca un espai de reflexió, debat i pensament
- L'ampliació i enfortiment de les activitats destinades al públic familiar
- La realització d'activitats per públics masculins, actualment força absents de gran part de la programació
- La innovació en els serveis i els continguts de la biblioteca (BiblioLabs, FabLabs, co-creació, etc.)

➤ **Formant als usuaris en l'ús dels nous formats digitals. Alfabetització digital.**

La biblioteca ha de ser l'espai que permeti accedir a tots els llenguatges possibles. Això vol dir que, a més dels habituals, cal incorporar els digitals en particular. Aquesta alfabetització tecnològica ha de permetre reduir l'escletxa digital en la nostra societat i diversificar l'accés a la informació. I per això cal:

- La disposició d'espais adequats



- La dotació tècnica necessària
- L'aportació dels equips formadors
- L'existència d'activitats formatives

➤ **Col·laborant amb altres institucions del territori**, públiques, privades i associatives, per tal de donar-se a conèixer, presentar els seus serveis, atraure usuàries i usuaris, enfortir els seus interlocutors, arrelar-se més al territori i als sectors, etc. En definitiva la biblioteca és un agent transformador del seu entorn. Això s'assoleix mitjançant:

- El contacte i la relació constant amb els agents del territori
- La participació activa en les plataformes veïnals, presencials i virtuals
- L'actitud receptiva i col·laborativa del personal envers els altres agents del barri, de la ciutat i d'arreu
- La informació al públic usuari dels agents del territori i de les seves accions

➤ **Donant suport a l'escola**, com un dels agents destacats del barri, entenent que conflueixen interessos i comparteixen públic i objectius, i sabent que la biblioteca pot aportar molt en la feina de formació en l'accés a la informació, una eina vital avui en dia. Això es treballa a partir de:

- L'oferta de serveis que ajuden a mestres i alumnes a enriquir la seva tasca
- La posada a disposició del personal, la col·lecció i els espais de la biblioteca
- L'ajuda a definir i enfortir les biblioteques escolars

➤ **Donant suport a la creació i difusió literària local**, partint de la base que la literatura i la lectura tenen a la vegada qui escriu i qui llegeix. L'un sense l'altre no tenen sentit. I per això, la biblioteca actua sobre:

- La formació en l'art de saber escriure
- L'estimulació de l'escriptura literària
- La presentació de l'obra de les autores i autors locals
- La creació d'un fons literari local
- El premi al talent, l'esforç i l'obra de qui s'inicia o ja porta temps en la creació literària, en aquest cas, a escala local



➤ **Contribuint a la difusió cultural en un sentit ampli**, donat que les biblioteques són espais molt adients per la seva implementació en el territori, valoració ciutadana, dotació d'espais i personal, disponibilitat horària, etc. Aquests aspectes agafen més força si es combinen amb la col·laboració amb altres institucions territorials o sectorials. Tot això es concreta en:

- La generació d'espais proclius a la creació, la formació i la difusió de la cultura
- La programació d'activitats de tipus cultural
- La disponibilitat de professionals de la gestió i la dinamització cultural
- La dotació d'un fons documental basat en gran part en totes les arts, el patrimoni i la cultura tradicional i popular, pilars bàsics de la cultura.
- La incorporació de nous àmbits de treball com la divulgació científicotècnica, el pensament i la filosofia, l'economia, la ciència del clima i la sostenibilitat o la geoestratègia mundial entre molts altres.

➤ **Afavorint espais de democràcia participativa**, afavorint una àmplia implicació de la ciutadania en l'orientació i el funcionament de la biblioteca del seu barri. La pràctica participativa acaba essent una escola de formació de la vida democràtica. I això es concreta en:

- La creació d'espais oberts de participació de la comunitat en la dinàmica diària de la biblioteca
- La predisposició del personal a escoltar, entendre i afavorir les aportacions de la ciutadania

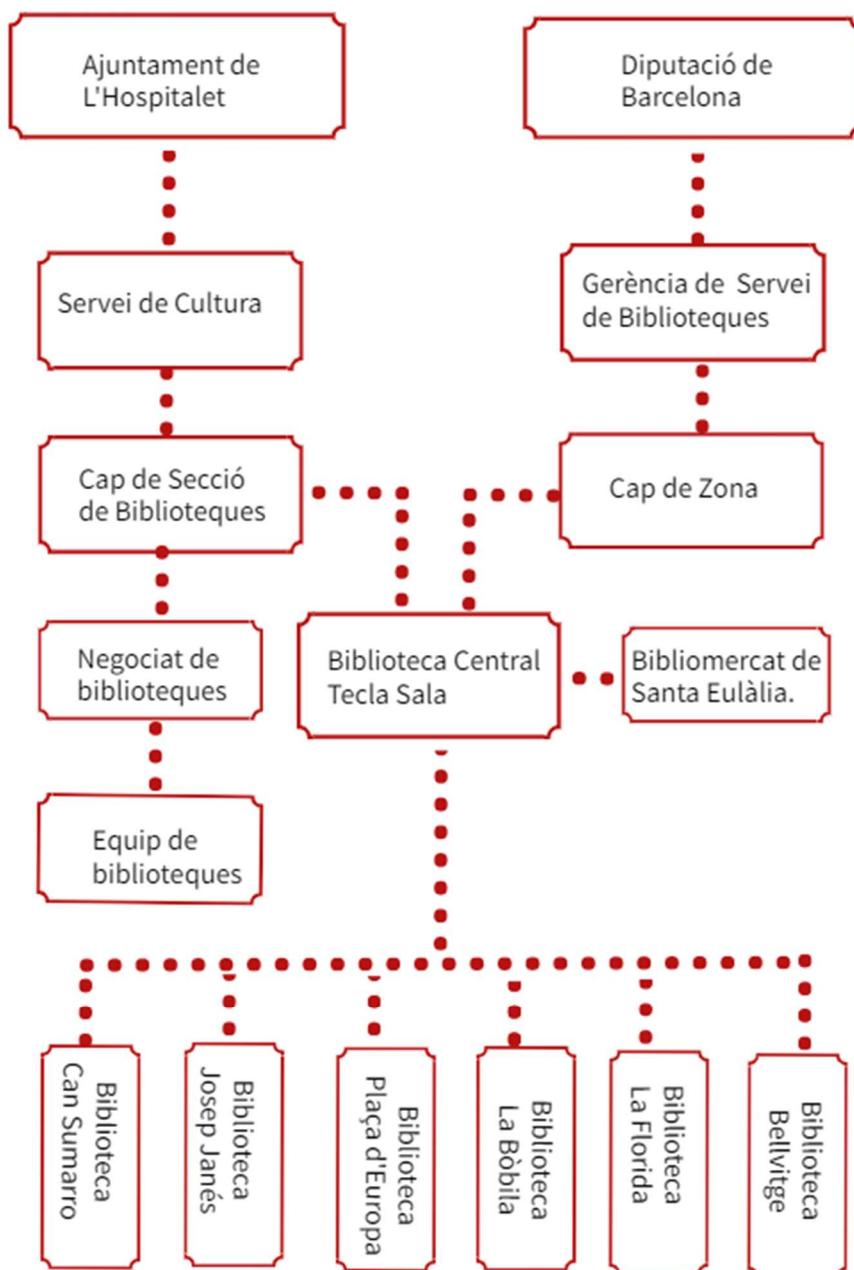
En síntesi

En una societat en constant procés de canvi dels missatges i dels seus formats, la biblioteca esdevé un espai d'encontre, de socialització, d'intercanvi i de referència, presencial i virtual. Com a equipament cultural especialitzat, la biblioteca aporta continguts, serveis, professionals i espais que faciliten l'accés a la societat del coneixement i de l'oci creatiu, constructiu i educatiu. Com a equipament cultural territorial, de barri i de ciutat, la biblioteca contribueix a la cohesió d'una comunitat cada cop més múltiple i diversa i a l'enfortiment del conjunt del territori.



4. ORGANIGRAMA DE LES BIBLIOTEQUES DE L'HOSPITALET

Per dur a terme la seva missió, les Biblioteques adopten un sistema de funcionament que ha resultat molt exitós al llarg dels anys: les biblioteques de L'Hospitalet es coordinen des de la Secció de Biblioteques i la Direcció de la Biblioteca Central.



A més, les diverses biblioteques treballen en comissions temàtiques transversals: comissió de seccions infantils, de fons, d'audiovisuals, procediments o comunicació.



5. LA BIBLIOTECA, UN MODEL DE XARXA RELACIONAL

La biblioteca com a espai cultural de proximitat teixeix al seu entorn un entramat de complicitats per poder tirar endavant els seu objectius.

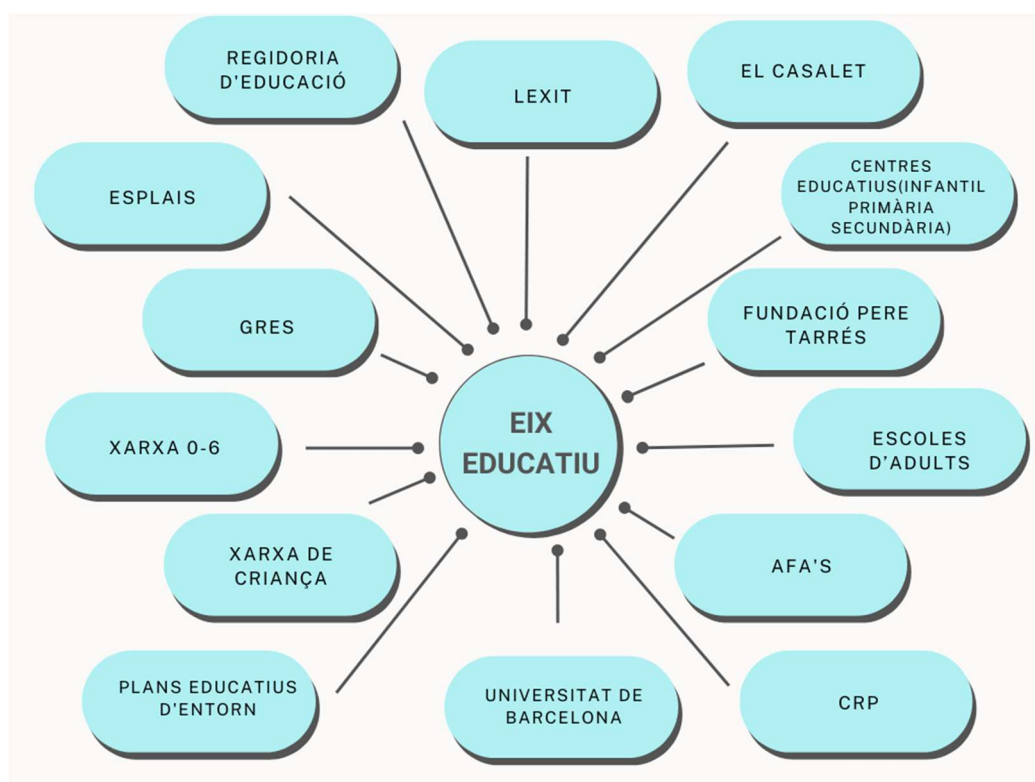
Aquest entramat crea beneficis a l'usuari, tant a nivell individual com a nivell comunitari.

Aquesta xarxa relacional bàsica es pot articular a partir dels eixos d'impacte social definits per Frank Huysmans and Marjolein Oomes a *Measuring the public library's societal value*, 2012.

- Eix Educatiu
- Eix cultural
- Eix Social
- Eix Econòmic

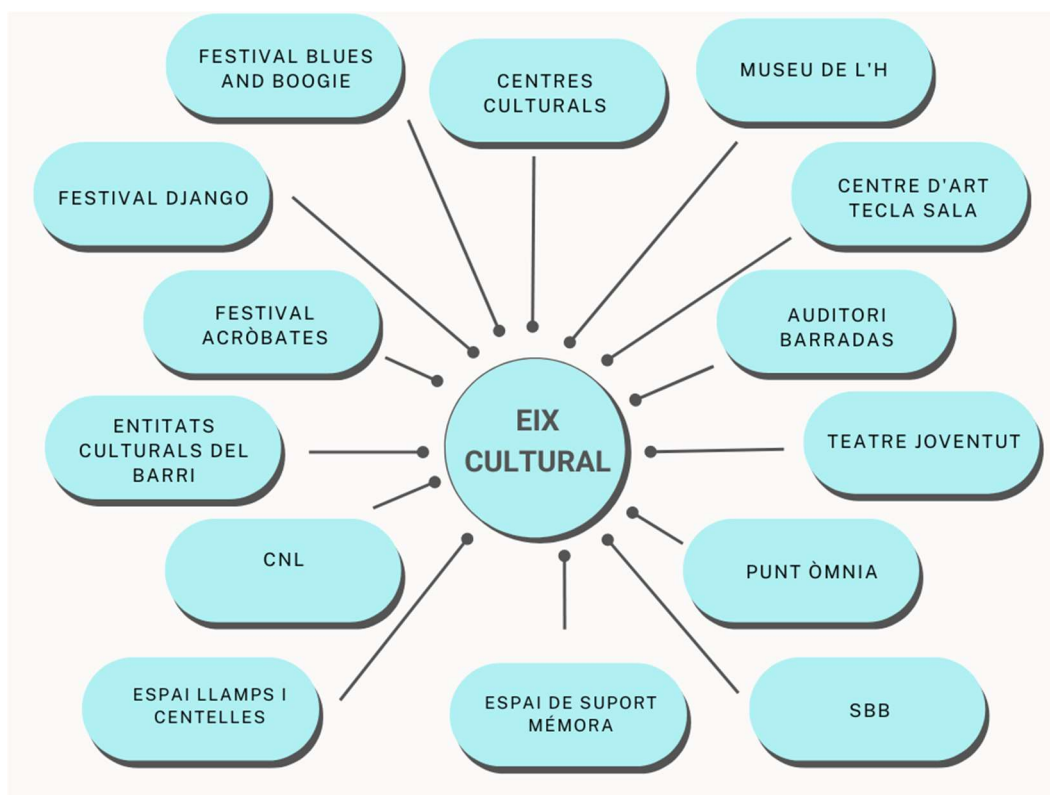
Destaquem les principals col·laboracions en el cas de les Biblioteques de l'Hospitalet

EIX EDUCATIU

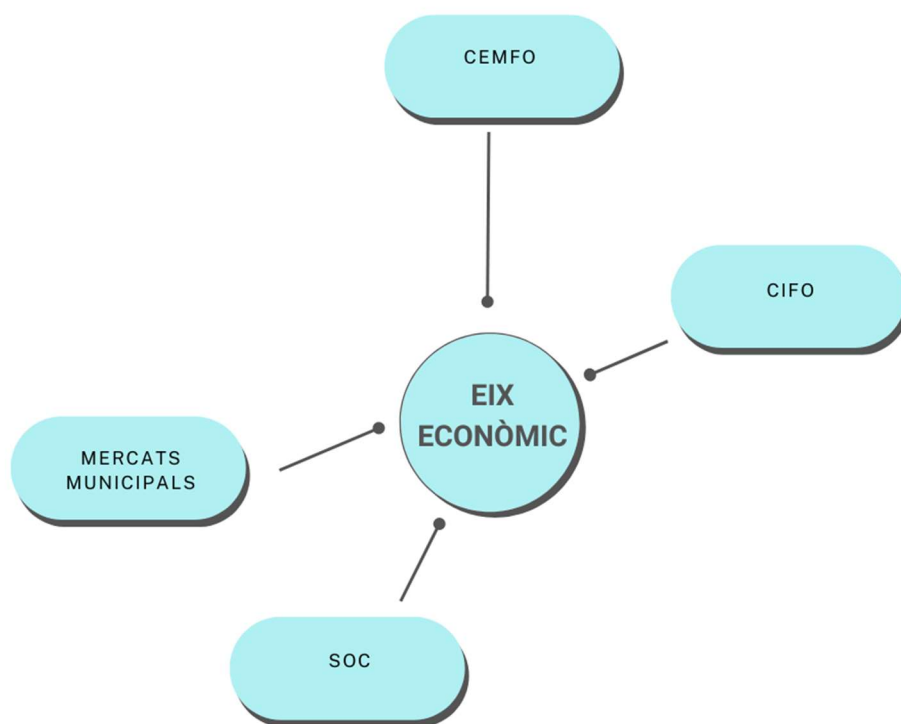




EIX CULTURAL

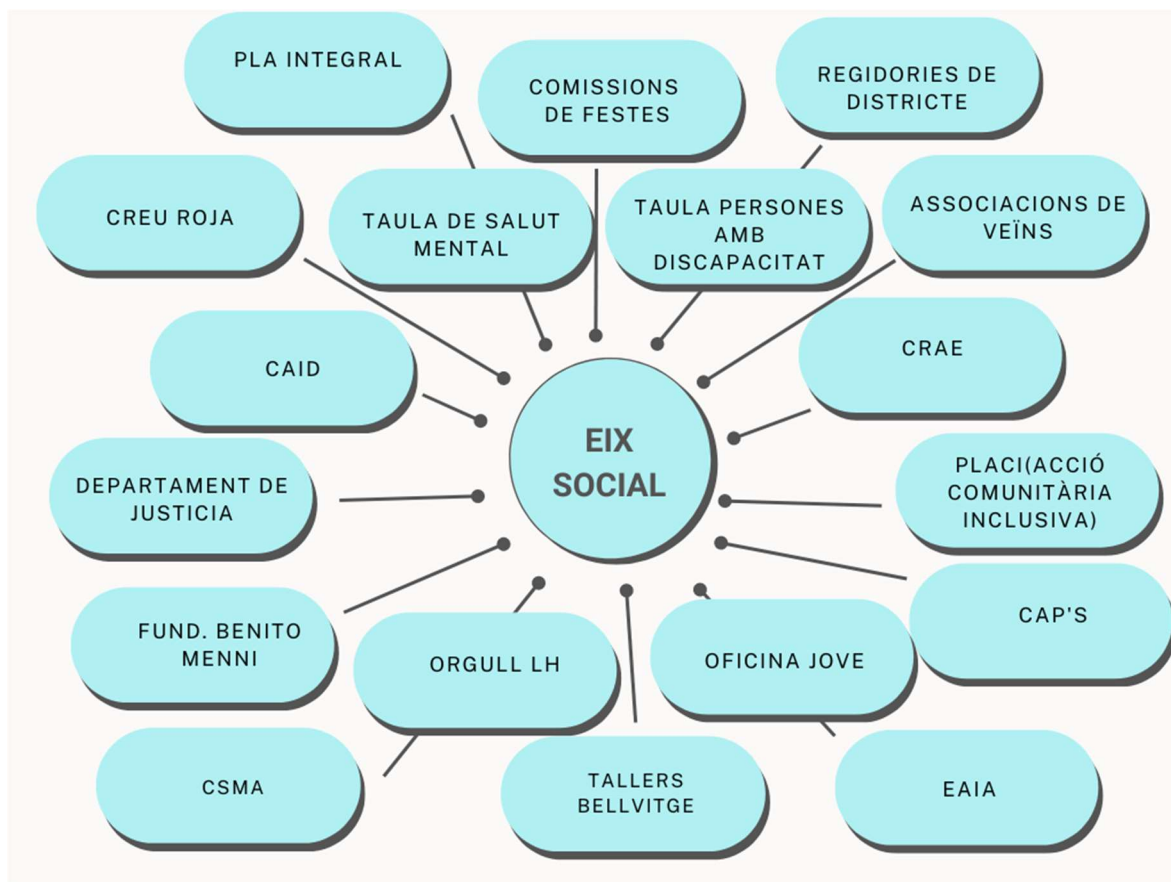


EIX ECONÒMIC





EIX SOCIAL





6. ELS ESPAIS

Biblioteques de L'Hospitalet constitueix una xarxa municipal gestionada amb el suport de la Diputació de Barcelona. Aquesta xarxa, consolidada, àmplia i flexible permet el ple desenvolupament de la seva funció i l'assoliment dels seus objectius. Molt més enllà d'una estratègia operativa, la xarxa és el signe d'identitat que potencia la visibilitat de les biblioteques de cara a la ciutadania.

Biblioteques de L'Hospitalet es presenta com una gran biblioteca amb 8 punts d'accés. S'aconsegueix així la presència en el barri com a territori de convivència i, a la vegada, en el conjunt de la ciutat com a espai d'identitat compartida.

Actualment, la xarxa Biblioteques de L'Hospitalet de Llobregat es compon d'una biblioteca central, 6 biblioteques de proximitat situades a diferents barris de la ciutat, i un bibliomercat al barri de Santa Eulàlia.

Aquests 8 equipaments són:

- Biblioteca Central Tecla Sala (Districte I – Barri de Sant Josep)
- Biblioteca Bellvitge (Districte VI)
- Biblioteca Can Sumarro (Districte I – Barris Centre i Sanfeliu)
- Biblioteca Josep Janés (Districte II)
- Biblioteca La Bòbila (Districte V)
- Biblioteca La Florida (Districte IV)
- Biblioteca Plaça d'Europa (Districte III)
- Bibliomercat Santa Eulàlia (Districte III)

A partir de l'anàlisi estratègica es dedueix que el tancament de la biblioteca de Santa Eulàlia, de llarg el barri més poblat de tota la ciutat, crea un desequilibri territorial en quant a la prestació dels serveis bibliotecaris de proximitat, agreujat per la petita dimensió de l'altra biblioteca del seu districte.

La majoria de les biblioteques són petites d'acord amb els estàndards establerts (Annex 1. Això condiciona negativament el servei, la quantitat i diversitat del fons, el personal destinat, la manca d'espai per a activitats comunitàries, en definitiva, la qualitat del servei.

Només la Biblioteca Central Tecla Sala i Bellvitge assoleixen la superfície necessària. Globalment, 5 de les 6 biblioteques de districte són clarament petites per a les funcions que han de dur a terme. El cas de la biblioteca de La Florida és



particularment alarmant: no arriba ni a la meitat de la superfície esperada. Les de Can Sumarro i de Plaça d'Europa a penes sobrepassen la meitat de la superfície estipulada. I la Josep Janés i La Bòbila en queden lluny.

Les actuals biblioteques sovint no tenen la centralitat geogràfica desitjada en el seu barri de referència.

a. Nous equipaments

Per acabar de completar la xarxa, i de cara a un futur a mig termini, caldrà contemplar la viabilitat de:

- Fer una nova biblioteca al barri de **Santa Eulàlia**, per ser el barri més poblat de la ciutat i equilibrar territorialment el servei, tal i com s'indica al Mapa de lectura pública de Catalunya (2014). Caldrà cercar un espai cèntric i amb capacitat per donar resposta a les necessitats del barri.
- Fer una nova biblioteca al barri de **La Florida**, l'actual espai és clarament insuficient i el barri de la Florida és un barri amb zones d'alta complexitat i una alta densitat de població.
- L'opció del **bibliomercat**, o altres propostes d'extensió bibliotecària, ha resultat útil i ben acceptat per la població. Es pot estudiar l'ampliació d'aquest format per resoldre necessitats puntuals o de proximitat microterritorial.
Per exemple a Can Serra, barri amb una població envellida i amb unes característiques orogràfiques que dificulten la mobilitat i l'accessibilitat.
- Més enllà dels terminis d'aquest Pla, cal estudiar disposar d'un equipament al **Districte I** que compleixi amb els estàndards establerts.

b. Adequació d'espais

Les finalitats i objectius d'aquest pla requereixen adaptar alguns dels actuals espais de les biblioteques per poder portar a terme activitats de formació, de cohesió, creació, activitats que necessiten espai de trobada i diàleg.

Proposta d'adaptacions dels espais actuals:

Biblioteca Josep Janés	Nou espai per a la gent gran al vestíbul de la biblioteca
	Aïllament acústic de la zona del joves a la tercera planta
	Nova zona per a joves/sala d'estudi a la planta baixa



Biblioteca Central Tecla Sala	Reorganització dels espais interns per millorar els serveis d'atenció a l'usuari.
Biblioteca La Bòbila	Adequació de l'espai de trobada
	Creació de l'espai pel fons especial de gènere negre a la tercera planta
Biblioteca Pl. Europa	Aïllament acústic de l'espai de trobada i activitats
Biblioteca Can Sumarro	Repensar els espais interns actuals per disposar d'un bon espai de trobada.
	Instal·lar il·luminació i potència als jardins
Biblioteca Bellvitge	Adequació de la terrassa (terra, tancaments..)
	Nova distribució de la planta baixa per ubicar el fons especial.
	Reconvertir sala multimèdia en sala de treball
	Aïllament acústic zona jove/còmics

A més cal adaptar el mobiliari per a les seccions del joves, amb elements de lectura informal, puffs, mobiliari modular, pissarres...

c. Pla de manteniment i pla d'inversions.

Un dels aspectes negatius més destacats de *l'Anàlisi estratègica* és el manteniment de les instal·lacions dels edificis i l'obsolescència del mobiliari i l'equipament tecnològic. Amb alta prioritat cal arreglar problemes greus com les goteres de la biblioteca Tecla Sala i la climatització de Bellvitge, Tecla Sala i Can Sumarro.

I pel bon funcionament dels espais i per evitar el seu deteriorament:

- Elaborar un Pla de manteniment preventiu dels equipaments (edificis, façanes i instal·lacions),
- Garantir una bona gestió del manteniment correctiu: salubritat, climatització...
- Elaborar un Pla d'inversions: obres pendents mobiliari, equipament tècnic i infraestructures.
- Millorar la senyalització urbana de les biblioteques.
- Millorar l'accessibilitat per a persones amb dificultats motrius i altres.



d. Nova millora tecnològica: RFID

La biblioteca pública, que no és aliena als canvis socials, evoluciona paral·lelament a la transformació de la societat i s'ajusta a les necessitats dels usuaris, prenent-les com a punt de partida per a la definició dels seus serveis. En aquest sentit, la implementació de la tecnologia d'identificació de radiofreqüència (d'ara en endavant RFID) impulsa un model de biblioteca més innovador amb més possibilitats d'incorporar avenços futurs.

La tecnologia RFID permet transmetre dades sense fils, a través d'ones de ràdio; és una tecnologia utilitzada àmpliament en diversos sectors (logística, retail,...) pels beneficis i estalvis de costos que genera.

La implementació de la RFID a les biblioteques de la XBM va començar el 2012 i ha anat augmentant progressivament fins a implementar-se al 50% de les biblioteques públiques de la província de Barcelona. Aquesta innovació acabarà de facto per esdevenir l'estàndard (o requisit) de la xarxa a mig termini. De fet, tots els nous equipaments ja obren amb aquesta nova tecnologia que facilita l'intercanvi de documents i optimització dels recursos entre biblioteques, inclús de diferents municipis.

Les millores per a les biblioteques amb l'ús de la tecnologia RFID són múltiples: més autonomia i privacitat per a l'usuari que li facilita l'autoservei, lectures de documents més ràpides i precises, control de seguretat més fiable, etc. I el més important és l'alleugeriment de les càrregues de treball del personal que, a la vegada, permet que es puguin dedicar a tasques que generen valor afegit als seus usuaris.

Aquesta tecnologia, doncs, esdevé una palanca de transformació de les biblioteques perquè abracin un model de servei més innovador en altres àrees: la dinamització de nous formats d'activitats, la mediació en la comunitat amb propostes de participació, l'impuls de projectes de co-creació col·lectiva i, sense renunciar, aspectes més tradicionals com el foment de la lectura, l'accés al coneixement i a la cultura que també han d'integrar aquestes noves metodologies de funcionament.

La implementació de la RFID és un factor més de transformació de la biblioteca pública més imbricada en el territori i adaptada a una nova realitat, molt diferent de

la que existia quan van ser concebudes les Biblioteques de L'Hospitalet en el seu origen (entre l'any 1999, que es va inaugurar la biblioteca La Bòbila, i l'any 2010, quan es va incorporar a la xarxa la Biblioteca Pl. d'Europa).

Posposar la seva implementació, conjuntament a d'altres mesures complementàries, comporta el risc que usuaris que coneixen altres biblioteques de l'entorn que ja han implementat aquest sistema (Barcelona, Cornellà, Castelldefels, El Prat, Gavà, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat,..) percebin els serveis bibliotecaris a L'Hospitalet com ancorats en el passat, el mateix efecte que es produeix quan un establiment no modifica la definició dels seus serveis i projecta una imatge inalterable al pas del temps i als canvis que tenen lloc a la comunitat a la qual s'adrecen.





7. ELS SERVEIS

Els serveis són la forma com la ciutadania treu profit de la biblioteca, com la biblioteca se'n relaciona perquè la seva missió prengui forma i sentit de cara al públic. Els serveis marquen la diferència entre un model i l'altre. Molts dels serveis proposats són una evolució dels serveis tradicionals, no són excloents entre sí de manera que molts, tot i que coincideixen amb un determinat àmbit, es superposen i complementen de tal manera que conflueixen en les accions que volem engegar des de la biblioteca:

Àmbit Compartir

Servei de cessió d'espais i sales de treball en grup (coworking)

Les biblioteques han de comptar amb espais no necessàriament silenciosos de mida suficient que propiciïn les relacions informals (grups de joves, debat intergeneracional, petit servei de restauració/vending) i permetin els usuaris reunir-se en petits grups informals per poder realitzar tasca comunitària (treballs en grup, desenvolupar projectes, compartir coneixements, realitzar vídeo-conferències,...). El nou model de biblioteca exigeix sobretot adequar aquests espais a les diferents funcionalitats amb les condicions físiques adequades (enllumenat, aïllament acústic, visual, climatització) i amb els requeriments tècnics (mobiliari modular, tamborets, puffs, fàcil de moure, pissarres magnètiques, per escriure, equip audiovisual, connexions informàtiques, accés wifi, cartelleres per compartir informació,...). La ciutadania valora especialment espais on compartir i socialitzar sense interferències.

Àmbit Descobrir

Servei d'informació i accés als documents

Biblioteques de L'Hospitalet forma part del Sistema de Lectura Pública de Catalunya, i ofereix l'accés a una col·lecció d'1.200.000 de documents de la resta de biblioteques públiques de Catalunya, a través del servei de préstec interbibliotecari accessible a través del catàleg Atena. El nou model de biblioteca reclama que l'accés a aquests documents sigui àgil i que les transaccions de préstec i devolució siguin fàcils per l'usuari, amb acompanyament quan les característiques de l'usuari ho requereixi.



Servei d'informació local

La biblioteca a través de tots els recursos físics i digitals que té al seu abast, és un punt d'informació per a una diversitat de perfils d'usuari (alumne, investigador, usuari curios,...), que té una especial cobertura sobre L'Hospitalet i el seu entorn, motiu pel qual es coordina amb la resta de serveis d'informació del municipi. El nou model de biblioteca reclama que l'accés al servei d'informació local sigui àgil i que discrimini la informació pertinent de la irrellevant. La ciutadania valora un servei que no només faciliti l'accés a la informació sinó a la comprensió de les fonts i assessorï en la forma com gestionar-la.

Servei de prescripció lectora

Molts usuaris utilitzen la porta de les biblioteques com a porta d'entrada a la lectura. La ciutadania valora que la biblioteca orienti i prescrigui de l'extensa producció editorial existent (títols, autors, gèneres o matèries que més s'adeqüen als seus interessos particulars). Per això, és important estructurar aquest servei per tal que la biblioteca amb els mecanismes adequats sigui capaç d'orientar els usuaris en itineraris de lectures rellevants, que fomentin el cultiu de l'esperit crític i que posi de relleu aquelles obres que no reben la publicitat que fan uns pocs grups editorials a través d'una gran diversitat de mitjans de comunicació i que poden passar desapercebudes pel gran públic.

Servei de consulta

Biblioteques de L'Hospitalet ofereix l'accés i consulta lliure i gratuïta a tots els documents de la seva col·lecció formada per més de 400.000 exemplars. El nou model de biblioteca requereix, sobretot, que els recursos siguin suficients i pertinents a les necessitats de la comunitat. Això inclou també la possibilitat de reproduir i visionar fragments o obres senceres en grups petits d'usuaris de forma còmoda, o la participació en partides de jocs de taula o vídeo-jocs (zona gaming). La ciutadania valora una col·lecció actualitzada i molt accessible.

Servei de préstec

Qualsevol document disponible de la col·lecció de Biblioteques de L'Hospitalet pot ser prestat, reservat i retornat per l'usuari a qualsevol biblioteca que en forma part. El nou model de biblioteca exigeix que el servei sigui suficient en nombre de documents com en el termini de devolució. La ciutadania valora l'agilitat en la obtenció dels documents així com l'autonomia per realitzar les transaccions de



préstec, amb acompanyament quan les característiques de l'usuari ho requereixi. El sistema de préstec amb RFID permet adequar el servei a aquestes noves prestacions.

Servei d'internet, ofimàtica i wi-fi

Biblioteques de L'Hospitalet posa a l'abast de la ciutadania tots els mitjans tecnològics (ordinadors, portàtils, programari d'ofimàtica, connexió wi-fi, impressió i escaneig) per poder accedir a qualsevol recurs a través d'internet i poder-ne gestionar la informació amb programari adient. El nou model de biblioteca requereix recursos suficients, àgils i fàcils, com més adaptats a les necessitats dels usuaris millor.

Àmbit Aprendre

Servei de formació i de suport a l'autoaprenentatge, i alfabetització digital

Les biblioteques ofereixen la possibilitat als usuaris d'aprendre a utilitzar els recursos que posen al seu abast, així com aquells que estan destinats (cursos d'idiomes, materials d'oposicions, etc.) a l'autoaprenentatge. També s'ofereixen tallers formatius d'aprenentatge no formal en diverses àrees que requereixen l'expertesa d'un professional reconegut en el seu camp: jocs de taula, manualitats, educació d'habilitats toves, història de disciplines diverses, amb una mirada enfocada en la tecnologia, la ciència i la tècnica (STEM),... Biblioteques de L'Hospitalet ofereix periòdicament tallers i cursos d'alfabetització digital aquells col·lectius i ciutadans amb més dificultats per accedir als recursos que tenen al seu abast, en especial de l'ús dels dispositius electrònics portàtils i dels serveis digitals (tràmits electrònics amb l'administració, eBiblio, apps mòbils). Algunes biblioteques (Bellvitge i Pl. d'Europa) compten amb recursos que inclouen aules tecnològicament adaptades (ordinadors, programari, pantalla i projector) per a aquesta finalitat. El nou model de la biblioteca reclama que la educació i la formació permanent combatin de forma proactiva les desigualtats socials que es produeixen sobre els sectors de la població més desafavorits. Això requereix estratègies de col·laboració amb àrees i departaments de serveis i socials i del tercer sector. La ciutadania valora que el suport sigui immediat, resolutiu i adaptat a les seves necessitats concretes.

Serveis educatius i assessorament per a la dinamització de projectes

Biblioteques de L'Hospitalet posa a disposició de la comunitat educativa formal i a les entitats que formen part de la xarxa informal educativa visites adaptades a tots els nivells i franges d'edat sobre els seus serveis i els recursos que posa al seu abast.



També participa dels projectes educatius de l'entorn i organitza activitats que en donen suport als objectius de la comunitat docent. El nou model reclama que els formats s'adaptin als programes i projectes educatius de les institucions educatives i que recolzin als professionals en les seves tasques, i a les famílies en el seu rol d'educadors. Així com, l'assessorament de professionals qualificats que estiguin capacitats per dinamitzar projectes en àrees complementàries amb una forta base pedagògica, cultural, tecnològica, i/o mediació comunitària.

Aprenentatge i servei

Biblioteques de L'Hospitalet posa a la disposició de la ciutadania els seus recursos per oferir, amb la col·laboració dels centres educatius, projectes educatius amb utilitat social: els àmbits van des de l'acompanyament a l'escolarització a l'ajuda pròxima a col·lectius especials com les persones que viuen soles. El nou model de biblioteca reclama que aquesta col·laboració estigui integrada de forma transversal, en col·laboració amb altres agents que participen d'iniciatives complementàries que s'adrecen al mateix tipus de públic.

Àmbit Crear

Servei de promoció de la lectura i d'extensió cultural

Les biblioteques programen activitats de diferent format sobre interessos diversos amb la finalitat de fomentar la lectura i la cultura entre la comunitat. Biblioteques de L'Hospitalet coordina la programació perquè l'oferta sigui accessible i igualitària a totes les franges d'edat, en especial, als col·lectius diversos, poc integrats en la comunitat, i/o amb més dificultats per accedir-hi. El nou model de biblioteca exigeix activitats atractives, que arribin a una diversitat de públics de totes les franges d'edat, que contribueixin a socialitzar els ciutadans, a dinamitzar la comunitat i els col·lectius de forma transversal, contribuir a que els individus participin de la vida social, amb formats més participatius, que fomentin la creativitat i l'esperit crític de la comunitat. L'activitat de la biblioteca no s'ha de limitar a la creació literària, tot i que representi el seu espai natural, sinó que pot vascular cap a d'altres disciplines segons s'adeqüi als objectius concrets proposats per cada biblioteca. Per això cal comptar amb professionals amb una forta vessant creativa, i amb capacitat de treballar a la comunitat amb diversitat de públics.



Servei de promoció de la cultura *maker*

Les biblioteques poden contribuir a la creació oferint espais i recursos en una gran varietat de disciplines: des de les manualitats amb materials diversos, artesanía, dibuix i il·lustració, composició musical, obres artístiques... Com hem avançat anteriorment, ha de ser el relat de cada biblioteca amb el seu programa funcional i els seus plans d'acció els que orientin la seva acció segons els objectius plantejats. La ciutadania valora especialment l'assessorament professional en les matèries del seu interès i la possibilitat de compartir els seus coneixements i els seus progressos amb altres usuaris amb les seves mateixes inquietuds. Les biblioteques, amb els recursos limitats amb els que compten, no poden aprofundir en excés en aquesta línia de treball sense plantejar-ho en cooperació amb agents externs, ja siguin del sector públic o privat. Per exemple, la Xarxa de Biblioteques Municipals fa anys que desenvolupa el programa Bibliolab amb el que dona suport a accions que tenen com a finalitat l'accés al coneixement a través de l'experimentació i metodologies innovadores i creatives en un entorn col·laboratiu obert a la ciutadania. Els projectes desenvolupats en aquest programa abasten diferents branques del coneixement, i en moltes d'elles el factor tecnològic té un paper important com a eina vehicular. Així es desenvolupen diferents projectes tecnològics, científico-socials, artístics i relacionats amb la lectura i l'escriptura, l'essència de les biblioteques.

Servei d'exposicions

En el mateix moment que la biblioteca acull dinàmiques col·laboratives i de co-creació, és necessari disposar d'un espai expositiu mínim que permeti mostrar a la comunitat els resultats dels treballs realitzats, així com facilitar l'accés obert i consultar el banc de documentació generada pels grups d'usuaris que han participat; aquests treballs han de poder-se documentar i consultar digitalment de forma remota. El nou model de biblioteca ha de permetre l'exposició atractiva d'aquests, sigui quin sigui el format escollit (objectes, fotografies, murals físics o virtuals,...), de manera que se n'asseguri la seva visibilitat mitjançant graelles, vitrines, etc. per a tots els visitants de la biblioteca, i sense interferir en el funcionament de l'activitat de la biblioteca. La ciutadania valora disposar de l'espai suficient i el suport i assessorament en el muntatge expositiu.



8. EL PERSONAL

És la peça clau del servei, dona el valor afegit que diferencia una biblioteca d'altres proveïdors d'informació o d'activitat cultural.

Per mantenir els estàndards de qualitat en el servei cal:

- Mantenir el nombre de professionals que treballen a les biblioteques, segons indica el conveni signat amb la Diputació de Barcelona, tant a les biblioteques com a la secció, substituint les baixes que es produeixin i incorporant la figura del Tècnic Auxiliar de Biblioteca (d'ara en endavant, TAB) itinerant.
- Vetllar per la formació i reciclatge del personal mitjançant plans d'aplicació anuals i atenent a les noves demandes de perfils, funcions, etc., molt especialment pel que fa a les TIC i a l'atenció a l'usuari.

a. Tasques dels Tècnics auxiliars de biblioteca

Les tasques que actualment porten a terme els Tècnics auxiliar de biblioteca han evolucionat a mesura que els serveis han canviat, adaptant-se a les necessitats que reclama la societat.

Les tasques que actualment realitzen, a més de les ja esmentades en la descripció del seu lloc de treball, són proactives i es centren en l'àmbit de la cohesió social, la dinamització cultural i el serveis virtuals.

- Tasques de dinamització:
 - Moderació de clubs de lectura d'infants, d'adults, gent gran, de persones amb diversitat funcional
 - Laboratoris de lectura per a famílies
 - Hores del conte
 - Organització d'activitats diverses: tallers, concursos...
 - Tallers de jocs
- Tasques de comunicació i difusió:
 - Gestió de xarxes socials
 - Continguts web municipal
 - Continguts web Diputació



- Redacció de butlletins temàtics i informatius
- Servei educatiu:
 - Disseny i execució de les visites escolars
 - Activitats a les escoles
 - APS: Expliquem contes
 - Tàndem
- Prescripció bibliotecària:
 - Selecció de fons
 - Recomanacions a Tv de l'Hospitalet
 - Elaboració de guies de lectura
- Representació:
 - Participació a les comissions de la xarxa, del barri, del procés comunitari...
- Altres
 - Gestió Cultura Suite
 - Control proves ACTIC
 - Muntatge i control equips de sonorització
 - Assessorament en tràmits digitals

b. Nous perfils: Redefinir els diferents perfils en el si de les biblioteques atenent a la diversitat de serveis, funcions, espais, activitats, públics, etc.

Cal ampliar els perfils professionals que, actualment, treballen a les biblioteques.

És imprescindible poder comptar amb:

- A nivell de xarxa, un **tècnic de manteniment** que pugui realitzar petits manteniments i la sonorització de les activitats, un **responsable de la comunicació** que redacti i defineixi un pla de comunicació i un **gestor cultural** que gestioni i coordini tots els projectes culturals, educatius i comunitaris
- **Educadors socials**, especialment per a les biblioteques en zones d'alta complexitat

L'educador/a social a la biblioteca coordinaria accions i projectes

- A favor de la inserció social
- Atenció a la diversitat
- Programes d'alfabetització digital
- Atenció a situacions d'emergència social
- Sensibilització i assessorament a la resta de personal



9. ELS HORARIS DE SERVEI

Les biblioteques disposen d'uns magnífics espais i es fa imprescindible ampliar la seva oferta d'obertura, per tal de facilitar l'accés a un major nombre de ciutadans.

L'horari actual ha estat molt marcat per la reducció d'horaris del seu personal i s'ha anat adaptant a mida que s'anaven obrint els equipaments.

Amb l'actual xarxa ja desplegada cal repensar-los amb quatre objectius principals:

- Complir l'obertura horària marcada als estàndards del Mapa de Lectura Pública (2014) (annex 1)
- Unificar horaris
- Ampliar l'oferta a les biblioteques de districte
- Millorar la conciliació de les treballadores i dels treballadors

Per aconseguir aquests objectius, es fa necessari ampliar la jornada de treball dels equips de professionals a la jornada estàndard de l'ajuntament i racionalitzar els horaris actuals.

Biblioteques de districte:

Unificar el mateix horari per a totes les biblioteques per facilitar el coneixement per part de la població i facilitar la seva gestió, millorant la substitució de les absències i facilitant les reunions de coordinació dels diversos programes interbibliotecaris.

La majoria de biblioteques de districte obren 35,30h, amb la nova proposta obririen les 40 hores marcades en els estàndards

La proposta concreta pot suposar modificar l'actual jornada, horaris i calendaris del personal de biblioteques la qual cosa comportarà, negociar i pactar la proposta resultant amb els sindicats

Biblioteca Central Tecla Sala:

Mantindria els seu horari actual d'obertura al públic, 60 hores setmanals, les marcades al Mapa de Lectura Pública.

Qualsevol ampliació horària en festius suposaria la contractació d'un nou equip de personal.



Per poder obrir la biblioteca central amb l'horari habitual (matins i tardes) durant els períodes de vacances caldrà contractar un equip complementari de 4/5 Tècnics auxiliars de biblioteca.

Les biblioteques, pels seus espais i fons, són adients per a l'estudi, però les biblioteques no són sales d'estudi.

Convindria realitzar un Pla de sales d'estudi, des de la transversalitat amb les regidories d'Educació, Joventut i amb el territori, programant horaris amplis i en dies festius, horaris i calendaris que s'adeqüin als joves estudiants de la ciutat, i que completin l'oferta actual.



10. LA COMUNICACIÓ

Finalment, cal saber comunicar tot allò que es fa, tant si és un servei de caràcter estable, com si es tracta d'una acció puntual. En aquest sentit, caldrà realitzar un nou pla de comunicació de Biblioteques de L'Hospitalet que contempli els canvis socials, els nous usos culturals i les innovacions en el camp de la comunicació.

Es suggereix:

- Elaborar la Carta de Serveis de Biblioteques de l'Hospitalet, per fixar el compromís amb la qualitat dels serveis que s'ofereixen. Aquesta carta haurà de ser actualitzada periòdicament i informar del grau d'assoliment dels compromisos adquirits amb els ciutadans.
- Renovar la Web municipal.
- Nou disseny del butlletí setmanal, com a instrument d'interacció i de comunicació.
- Seguir potenciant la creació d'instruments de comunicació virtual amb els usuaris amb les diverses xarxes socials que es van creant, ja que cada xarxa té un públic objectiu.
- Mantenir la difusió conjunta dels serveis i les activitats de les biblioteques, amb reforços puntuals de cadascuna d'elles.
- Tenir presència en els mitjans de comunicació locals.
- Tal i com s'ha anunciat a l'apartat de personal, es fa necessari que la xarxa disposi d'un especialista en comunicació.



11. LA GOVERNANÇA: PARTICIPACIÓ CIUTADANA I ESPAI DE DIÀLEG

La funció de la biblioteca com a equipament social, cultural, educatiu, territorial, etc. requereix d'unes bones condicions de funcionament intern i extern per poder desenvolupar els seus objectius. En aquest sentit es proposa:

- Constituir la Comissió de Lectura Pública de l'Hospitalet, tal com preveu la Llei 4/1993 del Sistema Bibliotecari de Catalunya. Aquest és un òrgan de participació ciutadana que facilitarà la cooperació amb les entitats i el territori.
- Constituir els Espais de participació a les biblioteques per reforçar els vincles amb la ciutadania i entitats de l'entorn per conèixer millor les necessitats i propostes i en conseqüència, millorar els serveis.
- Mantenir les relacions amb la Diputació (sobretot amb la Gerència de serveis bibliotecaris), la Generalitat i altres institucions públiques, privades i associatives.
- Enfortir les relacions amb les altres àrees municipals, fomentant l'intercanvi d'informació i cooperant en projectes compartits.
- Mantenir les reunions periòdiques amb les direccions de les biblioteques com a eix de coordinació, i assegurar que la informació generada arriba a la totalitat dels equips.
- Mantenir i ampliar el treball entre biblioteques, fent trobades amb tot el personal, mantenint les comissions internes com a garantia de treball transversal, etc.

ANNEX 1. Quadre de síntesi: la realitat de Biblioteques de L'Hospitalet i els estàndards de biblioteca pública

Biblioteca	Població atesa	Tram de mòdul	Superfície útil (m²)		Fons (obres)		Personal (persones)		Horari (hores)		Sala multi-mèdia
			actual	estàndards	actual	estàndards	actual	estàndards	actual	estàndards	
Tecla Sala	264.657	C4	4.608	4.500	144.426	120.000	20 + 2 ¹	21-25	60 + 24 ¹	60	No
Bellvitge	31.624	P3	1.801	1.100	47.857	25.000	9 ²	7-9	39.30	35	Sí
C. Sumarro	53.962	P2	900	1.600	53.394	40.000	8	5-7	35.30	40	No
Josep Janés	55.576	P2	1.007	1.600	46.007	40.000	8 ³	5-7	35.30	40	No
La Bòbila	41.243	P3	1.050	1.600	59.475	40.000	8	7-9	35.30	40	No
La Florida	47.528	P1	680	1.600	20.790	40.000	6	4-5	35.30	40	No
Pl. Europa	48.137	P1	962	1.600	32.875	40.000	6	4-5	35.30	40	Sí
Total ciutat	264.657		11.008	13.600	404.824	330.000	63 + 2	59-75	301.00	290	2

Codi cromàtic de resultats (realitat en relació als estàndards)

Molt per sobre (>35%)	Lleugerament per sobre (5%-35%)	En els estàndards (-5% +5%)	Lleugerament per sota (5%-35%)	Molt per sota (<35%)
-----------------------	---------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	----------------------

Els estàndards venen marcats per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona

Col·lecció biblioteques: tot tipus de document = Llibres de coneixements i de ficció + música i imatge. Es tracta del fons total, pràcticament tot ell de lliure accés en el cas de les biblioteques de L'Hospitalet. Els estàndards contemplen només el fons de lliure accés.

Personal: no inclou el personal de xarxa, segons estàndards, personal itinerant ni la Secció municipal, segons l'Ajuntament

(¹) Inclou el persona i l'horari del Bibliomercat de Santa Eulàlia, gestionat des de la Biblioteca Tecla sala.

(²) Bellvitge té més fons i personal que allò que indiquen els estàndards però això ve justificat per al seva major superfície útil.

(³) Josep Janés, tot i ser més petita que els estàndards, té més personal per la seva distribució en quatre plantes

Crèdits

El Pla de Biblioteques de l'Hospitalet de Llobregat 2023 – 2028 és una iniciativa de la Secció de Biblioteques del Servei de Cultura de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

El Pla ha comptat amb la participació de:

- Rosa M. Muga, cap del Servei de Cultura
- M. Núria Vila i Rovira, cap de la Secció de Biblioteques
- David Urrea Patón, director de la Biblioteca Tecla Sala i cap de Zona 4A
- Tot el personal de les Biblioteques de L'Hospitalet
- Usuaris i usuaris de les biblioteques

L'Hospitalet de Llobregat, febrer de 2023